

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Številka: 411-02-2/2019/4
Ljubljana, 7. 2. 2019

EPA 389-VIII

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), oblikovala naslednje

POROČILO

k Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (RB2019)

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 11. seji 7. 2. 2019, *kot zainteresirana komisija*, obravnavala Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (v nadaljevanju: predlog rebalansa), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija **se je seznanila** s predlogom rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2019.

Kot so pojasnili predstavniki predlagatelja rebalansa proračuna (Ministrstvo za finance in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) je predlog rebalansa z vidika kmetijskega dela usklajen. Predvideva se povečanje proračuna Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) za 8 % oz. 35,2 mio EUR. Predvideno zvišanje temelji na povišanju EU sredstev in slovenski udeležbi, kjer se z rebalansom proračun povišuje za 28 mio EUR na račun predvidenega črpanja EU sredstev in s tem večjih izplačil iz Programa razvoja podeželja 2014-2020. Integralna sredstva se povišujejo za 5% oz. 5,5 mio EUR in so predvidena za zagotovitev sredstev za zakonske obveznosti izplačil plač zaposlenih na ministrstvu ter organih v sestavi in posrednih uporabnikov proračuna z delovnega področja ministrstva (3,1 mio EUR). Povišujejo se tudi sredstva za prilagajanje podnebnim spremembam (0,6 mio EUR), zagotavljajo sredstva za morebitne finančne popravke (0,5 mio EUR), različne ukrepe veterinarstva, varne hrane in varstva rastlin (0,5 mio EUR), za izplačila po 14. členu (nadomestilo zaradi oviranega gospodarskega ribolova) in 15. členu (nadomestilo zaradi zmanjšane obsega vračila trošarine) Zakona o ureditvi določenih vprašanj zaradi končne razsodbe arbitražnega sodišča na podlagi Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške (0,2 mio EUR), sredstva za vzdrževanje gozdnih cest (0,2 mio EUR). Nekaj drugih manjših povečanj (1,7 mio EUR) je predvidenih za povišanje izdatkov iz namenskih sredstev.

Člani komisije so pozdravili razvojno naravnost predloga rebalansa in podatek, da so za nakup zemljišč predvidena dodatna sredstva, hkrati pa so izpostavili nekatere pomanjkljivosti. Ugotavljajo, da predlog rebalansa v kmetijskem delu sicer ne predstavlja velikega odmika od veljavnega proračuna in da gre predvsem za zvišanje sredstev za zakonske obveznosti izplačil plač zaposlenih na ministrstvu ter organih v sestavi in posrednih uporabnikov proračuna z delovnega področja ministrstva. Ugotavljajo, da je predlog rebalansa za javno

gozdarsko službo bistveno višji kot za javno svetovalno službo in službo za selekcijo. Ob tem so izrazili stališče, da bi bilo treba v luči nadaljnjega razvoja kmetijstva zagotoviti dodatna sredstva za nove zaposlitve v podpornih javnih službah.

Komisija ugotavlja, da iz predloga rebalansa ni razvidno, da bi bila predvidena bistveno večja sredstva za področje varne hrane oz. ukrepe veterinarstva - povečan veterinarski nadzor. Afere, ki smo jim priča v zadnjem času (predvsem sporno goveje meso iz Poljske), so močno omajala zaupanje potrošnikov, kar lahko posredno privede do velike škode tudi za slovenske vzreditelje. Člani komisije so zato menili, da bi bilo treba zagotoviti dodatna sredstva za spodbujanje slovenske kmetijske proizvodnje in za promocijo slovenske hrane, kot varne in bolj zdrave hrane. Strmeti je treba k čim večji prehranski samooskrbi. Hrana mora postati vrednota. Zastavilo se je vprašanje učinkov preteklih promocij, saj trgovci beležijo upad prihodkov iz naslova živilske proizvodnje. Komisija meni, da je blagovna znamka »izbrana kakovost« dobro zastavljena in trenutna situacija je prava priložnost za njeno še večjo promocijo. Kot so bili seznanjeni člani komisije, se za sredstva za namen osveščanja potrošnikov in promocije s predlogom rebalansa povečujejo. Poleg tega je Vlada konec 2018 sprejela nov Strateški načrt promocije kmetijskih in živilskih proizvodov 2019–2025. Poleg sheme »izbrana kakovost« se bo v prihodnje promoviralo tudi druge sheme, kot so npr. ekološki proizvodi. Ob tem komisija opozarja, da je slovenski potrošnik zmeden, ker je na prehranskih proizvodih toliko nalepk kakovosti, zato je dala pobudo, da se v okviru promocije pripravi (izobraževalni) priročnik za boljšo osveščenost potrošnika.

Komisija ugotavlja, da Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvaja dober nadzor (vsak zakol govedi v Republiki Sloveniji se izvrši v navzočnosti pristojnega veterinarja), se je pa izpostavilo vprašanje možnosti dodatnega nadzora uvožene hrane (predvsem hrane živalskega izvora) na način, kot se nadzira slovenska hrana znotraj države, in obveščanja potrošnikov, ki so upravičeni do varne in zdrave hrane. Menili so, da je zdaj primeren čas za morebitne spremembe zakonodaje na tem področju, da se tudi glede uporabe oz. ostankov pesticidov in hormonov na hrani predvidi izvajanje nadzora v skladu z našimi standardi. Kot je bilo članom komisije pojasnjeno, imamo skupen trg Evropske unije, kjer ni mej in je zagotovljen prost pretok blaga. Člani komisije ugotavljajo, da je edina vstopna točka za uvoz mesa Luka Koper, kjer pristojni inšpektorji Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvajajo nadzor. Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin nadzoruje na območju Republike Slovenije okoli 60.000 obratov z okoli 300 inšpektorji, ki preglede izvajajo redno na podlagi ocen tveganj. Za vsa ostala živila, ki izvirajo izven Republike Slovenije, nosi odgovornost nosilec živilske dejavnosti. Katera hrana je boljša ali slabša, je težko presojati, saj je vsa hrana znotraj Evropske unije pridelana po določenih standardih in mora biti varna. Rešitev v primeru nezaupanja v varnost hrane tujega izvora je v tem, da kupujemo in jemo lokalno hrano.

Glede na pretekle naravne ujme, ki vedno pogosteje pestijo slovenskega kmeta, komisija meni, da so sredstva za prilagajanje podnebnim spremembam namenjena za zavarovanja proti škodi v kmetijstvu, ki je posledica podnebnih sprememb, prenzika.

Člane komisije je tudi zanimalo, kateri del proračuna je namenjen za dodatno izplačilo odškodnin za podržavljeno premoženje upravičencem nemške narodnosti, do katerih so upravičeni na podlagi odločbe Ustavnega sodišča št. Up-282/15-20 z dne 5. 10. 2017. Po izračunih Slovenskega državnega holdinga, d.d., bo namreč treba iz tega naslova izplačati 33,3 mio EUR. Pojasnjeno je bilo, da se sredstva za izplačevanje odškodnin najprej zagotavljajo iz proračuna Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, nato iz Gozdnega sklada in nazadnje še iz integralnega proračuna Republike Slovenije.

Izpostavljena je bila tudi problematika več let nespremenjene cene malic (okoli 12 let) v vzgojno-izobraževalnih ustavah, ki je posledica še vedno veljavnega Zakona za uravnoteženje

javnih financ (ZUJF) na tem področju. Taka zakonska omejitev, poleg ostalih pravil javnega naročanja, dodatno onemogoča kupovanje lokalne, kakovostnejše hrane. Podan je bil predlog, da se ZUJF v tem delu čim prej spremeni. Izpostavljeno problematiko glede cene malice bodo na ministrstvu preučili in ustrezno ukrepali.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Predsednik
Cvetko Zupančič, l.r.